

Tieslietu ministrijas darbības stratēģija

Uzņēmumu reģistrs
Maksātspējas kontroles dienests
Valsts zemes dienests
Valsts tiesu ekspertīžu birojs
Ieslodzījuma vietu pārvalde
Patentu valde
Valsts probācijas dienests
Valsts valodas centrs
Tiesu administrācija
Juridiskā palīdzības administrācija
Uzturlīdzkeju garantiju fonda administrācija

Tiesu namu aģentūra
Latvijas Vēstnesis

2022-2026

Saturs

Lietotie saīsinājumi.....	2
IEVADS.....	3
MISIJA.....	3
VĪZIJA.....	3
VĒRTĪBAS.....	3
MŪSU PRIORITĀTES.....	3
TIESLIETU MINISTRIJAS POLITIKAS.....	8
I. Tiesu sistēmas politika.....	9
II. Konstitucionālo tiesību politika.....	10
III. Administratīvo tiesību politika.....	12
IV. Administratīvo sodu politika.....	13
V. Krimināltiesību politika.....	14
VI. Kriminālsodu izpildes politika.....	16
VII. Civiltiesību politika.....	18
VIII. Komerctiesību politika.....	19
IX. Nekustamā īpašuma tiesību politika.....	20
X. Starptautisko un ES tiesību politika.....	22
XI. Bērnu tiesību politika.....	24
XII. Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika.....	26
PIELIKUMI.....	27
1. pielikums "Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji".....	27
2. pielikums "Tieslietu resora budžeta programmas".....	38
Tieslietu ministrijas resursu vadības kartes.....	39

Lietotie saīsinājumi

APL	Administratīvā procesa likums
AT	Augstākā tiesa
CL	Civillikums
ECT	Eiropas Cilvēktiesību tiesa
EK	Eiropas Komisija
ELT	Ekonomisko lietu tiesa
EP	Eiropas Parlaments
ES	Eiropas Savienība
EST	Eiropas Savienības Tiesa
IeVP	Ieslodzījuma vietu pārvalde
LM	Labklājības ministrija
MK	Ministru kabinets
NAP2027	Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam
NĪVK IS	Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
ST	Satversmes tiesa
TA	Tiesu administrācija
UR	Uzņēmumu reģistrs
VK	Valsts kanceleja
VPD	Valsts probācijas dienests
VVDZ	Valsts vienotā datorizētā zemesgrāmata
VZD	Valsts zemes dienests

IEVADS

MISIJA

Tiesiskuma nodrošināšana Latvijā, kas izpaužas cita starpā:

- sabiedrība zina savas tiesības un efektīvi tās izmanto;
- sabiedrība, kura jūtas droši;
- likuma varas prevalēšana (tiesiskā paļāvība, caurspīdīgums);
- labklājība un izaugsme.

VĪZIJA

Ministrija ir tiesiska, moderna un efektīva valsts pārvaldes iestāde Latvijā un ES, kas darbojas sabiedrības interesēs.

VĒRTĪBAS

- cilvēks
- sabiedrība
- mērķtiecība
- profesionalitāte

MŪSU PRIORITĀTES

**droša
uzņēmējdarbības vide**

**taisnīga
tiesu sistēma**

**e-risinājumu
ieviešana**

**bērnu
drošība**

**notiesāto
resocializācija**

PRIEKŠNOSACĪJUMI, KAS SVARĪGI MINISTRIJAS UN NOZARES ATTĪSTĪBAI ILGTERMIŅĀ

DARBINIEKI

- jaunas kompetences,
- zināšanu pārvaldība,
- komanda hierarhijas vietā,
- mūsdienīga un atbalstoša personālpolitika

AUTORITĀTE

- tiesiskuma līderis,
- dialogs ar sabiedrību,
- sabiedrības uzticēšanās

TEHNOLOĢISKI MŪSDIENĪGA UN KLIENTORIENTĒTA VIDE

- efektivitāte,
- jaunas platformas,
- drošība un uzticamība,
- uz datiem balstīta procesu vadīšana,
- inovācijas (inovatīvas infrastruktūras),
- ikdienas situācijām pielāgoti elektroniskie pakalpojumi

Attēls no darbinieku aptaujas par to, kā ministrija var rūpēties par demokrātisku, tiesisku valsti, kuras uzmanības centrā ir cilvēks

DARBINIEKI

Lai nodrošinātu stratēģijā noteiktos mērķus mainīgajā politiskajā un ekonomiskajā vidē, mums nepieciešams īstenot modernu personālvadības politiku un būt pievilcīgam darba devējam dažādām darbinieku paaudzēm. Mēs apzināties korporatīvās kultūras vērtību un vēlamies, lai tā motivē darbiniekus būt lojāliem iestādei, dalīties ar savu profesionālo pieredzi un zināšanām, palīdz strādāt komandā. Empātija, kritiskā domāšana, dizaina domāšana, radošums un iniciatīva, labas komunikācijas un sadarbības prasmes, labas argumentācijas un analītiskās prasmes – tās ir mums nozīmīgās darbinieku īpašības, kuras veidojamas pašmotivācijas un mūsdienu mainīgajai videi piemērotas personālvadības veidā. Mēs augstu vērtējam savus profesionāļus, kas ministrijā gūto pieredzi šobrīd izmanto, strādājot ES institūcijās, tomēr nākotnē esam arī ieinteresēti viņos kā ministrijas resursā. Mēs uzsveram nepieciešamību uzņemties rūpes par saviem darbiniekiem, lai mazinātu attālinātā darba un paaugstinātās slodzes izraisītos riskus.

Mēs:

1. Veicināsim iekšējo izaugsmi un skaidru politiku par karjeras iespējām, tostarp ES un starptautiskajās institūcijās, stiprināsim mūsu ekspertu valodu zināšanas, atpazīstamību.
2. Veicināsim uz vienotiem principiem balstītu atalgojuma politikas īstenošanu, sasaistot motivējošu atalgojumu ar sasniegtajiem rezultātiem, kā arī pilnveidosim materiālās stimulēšanas iespējas talantīgo darbinieku motivēšanai, noturēšanai ministrijā/ nozarē.
3. Nodrošināsim ministrijas darbiniekiem iespējas pilnveidot savas profesionālās zināšanas un prasmes, tostarp tādas prasmes, kas augsti pieprasītas darba tirgū (piem., pārmaiņu vadība, Agile, LEAN, dizaina domāšana).
4. Atbalstīsim darbiniekus attālinātā darba režīma radīto negatīvo seku pārvarēšanai.

Nodarbināto skaits ministrijā: 222
(dati uz 01.09.2020.).

AUTORITĀTE

Ministrijas autoritāte ir svarīgs priekšnosacījums sabiedrības uzticēšanās vairošanai, tiesiskuma stiprināšanai. Balstoties uz mūsu vērtībām, mēs vairosim savu nozīmi citiem sadarbības partneriem, informēsim sabiedrību, izglītosimies paši un izglītosim citus, uzsverot arī ES un starptautisko tiesību nozīmi un ieguvumus sabiedrībai. Ministrijai kā tiesiskās domas līderei nākamajos gados būs īpaša misija, jo, uzlabojoties epidemioloģiskajai situācijai, pieņemams, ka ekonomiskā aktivitāte palielināsies, un līdz ar to palielināsies ministrijas resursu piesaistes nepieciešamība citu nozaru politiku atbalstam sava regulējuma pielāgošanā atbilstoši ministrijas pārziņā esošo tiesību jomām. Mēs apzināties efektīvas komunikācijas nozīmi autoritātes un atpazīstamības veidošanai, krīzes situāciju risināšanai, tāpēc informācijas nodošanas kultūras veidošana būs ne mazāk svarīgs virziens līdzās pārējiem.

Mēs:

1. Īstenosim pieņemto lēmumu realizēšanu un to rezultātu konsekventu un sabiedrībai saprotamu skaidrošanu, informēsim mērķauditoriju par mūsu virzītajām politikas iniciatīvām.
2. Pilnveidosim un paplašināsim iespējas sabiedrības iesaistei politikas veidošanā un lēmumu pieņemšanā.
3. Uzlabosim un attīstīsim iekšējos procesus politiku plānošanas un izvērtēšanas kvalitātes celšanai, stiprināsim iekšējo kapacitāti īstenoto reformu un tiesību regulējuma ietekmes izvērtēšanai.
4. Stiprināsim tiesiskumu ar ministrijas preventīva rakstura atbalstu, atrisinot jau sākotnēji potenciālās nozaru speciālā regulējuma kļūdas un problēmas.
5. Ieviesīsim judikatūras un tiesu prakses analīzes, politiku analīzes un metodiska satura veidošanas atbalsta mehānismus ministrijā.
6. Veidosim mērķētu, ar viedokļu līderu piesaisti un ilgtermiņā darbojošos komunikācijas stratēģiju gan digitālajos, gan tradicionālajos kanālos.
7. Veicināsim sabiedrības domas evolucionēšanu, popularizējot pasaules latviešu juristu pieredzi, organizējot viedokļu apmaiņu forumus, veidojot interaktīvās metodēs balstītu mācību un informatīvo saturu.

Vadošā valsts pārvaldes iestāde tieslietu nozarē, izstrādā, organizē un koordinē politiku 20 jomās

Augstākā iestāde 11 padotībā esošajām iestādēm.

Sadarbības partneris citām nozaru ministrijām, nevalstiskajām organizācijām, profesionālajām asociācijām utml.

TEHNOLOĢISKI MŪSDIENĪGA UN KLIENTORIENTĒTA VIDE

Tehnoloģiju sasniegumi mūsdienās ir kļuvuši par ļoti nozīmīgu attīstības faktoru ne tikai tautsaimniecības nozarē, bet arī publiskajā pārvaldē. Mākslīgais intelekts, lietu internets, digitālā un attālinātā komunikācija ir kļuvusi par neatņemamu ikdienas darbību sastāvdaļu, kurā liela loma ir mūsu personāla resursam. Tehnoloģiju attīstība izvirza nosacījumus un ietekmē sabiedrības uzvedības modeļus, izvēles attiecībā uz pakalpojumu saņemšanu, lēmumu pieņemšanas procesus. Savā ikdienā saskatām aizvien pieaugošu informācijas apjomu, kas prasa arī ātrākas reakcijas nepieciešamību, tāpēc uz vērtībām balstīta digitālā transformācija nozarē ir ceļš, kā uzlabot dialogu un viedokļu apmaiņu ar sabiedrību, kā savus pakalpojumus veidot tuvākus sabiedrībai un kā pāriet uz digitālu valsts pārvaldes procesu norises organizāciju, informācijas apriti un iestāžu savstarpējo sadarbību.

E-indekss – 1.vieta starp ministrijām

Mēs:

1. Nodrošināsim uzticamu, drošu un stabilu visu nozares pārziņā esošo informācijas sistēmu un reģistru darbību.
2. Pilnveidosim nozarē sniegto pakalpojumu infrastruktūru – vienoti pakalpojumu centri reģionos, pastāvīgi pārskatīti un uzlaboti elektroniskie pakalpojumi un attālināta darba un saziņas iespējas.
3. Pilnveidosim pakalpojumu sniegšanas kvalitāti, apmācot pakalpojumu sniegšanā iesaistītos cilvēkresursus, stiprināsim “Konsultē vispirms” principa praksi.
4. Īstenosim nepārtrauktu ministrijas iekšējās darba vides un procesu uzlabojumu kultūru, pilnveidosim darbinieku digitālās prasmes.
5. Pakāpeniski integrēsim mākslīgā intelekta risinājumus normatīvo aktu izstrādē un vērtēšanā.

TIESLIETU MINISTRIJAS POLITIKAS

Ministrijas stratēģija iekļauj mērķus un galvenos uzdevumus laika periodam no 2022. gada līdz 2026. gadam šādās politikās:

I. Tiesu sistēmas politika	II. Konstitucionālo tiesību politika	III. Administratīvo tiesību politika
IV. Administratīvo sodu politika	V. Krimināltiesību politika	VI. Kriminālsodu izpildes politika
VII. Civiltiesību politika	VIII. Komerctiesību politika	IX. Nekustamā īpašuma tiesību politika
X. Starptautisko un ES tiesību politika	XI. Bērnu tiesību politika	XII. Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika

Horizontālie principi, kas tiek nodrošināti politiku izstrādē un ieviešanā :

Lai veicinātu tiesiskuma stiprināšanu un efektīvu tiesību sistēmas attīstību, ministrija politiku veidošanu balsta uz ietekmes izvērtēšanas rezultātiem un kvalitatīvu sabiedrības līdzdalības īstenošanas praksi. Politiku un tiesību aktu *ex-ante* un *ex-post* izvērtējumiem ir jāklūst par neatņemamu plānošanas sastāvdaļu visās reformās un jomās, sniedzot sabiedrībai atbildi par sagaidāmajām pārmaiņām un panākumiem rezultātiem. Īpašu uzmanību ministrija nākamajos gados vēlētos pievērst administratīvās atbildības, kriminālsodu reformas, ekonomisko un finanšu noziedzumu u.c. jomu reformu *ex-post* novērtējumiem.

Ministrija gan kopumā savā darbībā, gan tiesību politiku plānošanā un izstrādē ievēro Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktos principus, atbalsta Valsts prezidenta un Ministru prezidenta aicinājumu sadarbību starp ministrijām īstenot ne tikai politiku, bet arī ierēdniecības līmenī.

Digitālās transformācijas politika līdzīgi kā visā publiskajā pārvaldē arī tieslietu jomā tiek ieviesta trijos virzienos: – izglītība un prasmes; digitāli valsts pakalpojumi pielāgoti klientam; uzticība un drošība – veicinot digitālo pratību, digitālās prasmes un kompetences, demokrātiskās vērtības, cilvēka tiesības un brīvības, ētisku tehnoloģiju pielietojumu un starptautiskās sadarbības attīstību.

Ministrija savu politiku veidošanā, kas skar personu privātās tiesības, kā vienu no aspektiem ņem vērā to, vai izvēlētie risinājumi atbilst arī mazāk aizsargāto personu grupu interesēm un neierobežo viņu tiesību īstenošanu.

“Piemēro (interpretē) vispirms” – ministrijas izglītojošas ievirzes kampaņa, lai novērstu nevajadzīgu tiesību aktu grozījumu plūdus un noteiktu moratoriju atsevišķu likumu grozījumiem. Ministrija prioritāri saskata vajadzību stiprināt tiesību normu interpretācijas un regulējuma piemērošanas zināšanas un prasmes, tādējādi nodrošinot vienveidīgu normas izpratni un novēršot tiesību normu pārlietu detalizāciju un grozījumu veikšanu.

Ministrija savā darbībā ievēro subsidiaritātes principu, proti, lēmumus pieņem un īsteno hierarhiski iespējami zemākajā līmenī, cenšoties nodrošināt to lielāku efektivitāti sabiedrībai kopumā.

I. Tiesu sistēmas politika

Mūsu mērķis: Taisnīga tiesa saprātīgā termiņā. Tiesu sistēma, kurai uzticas sabiedrība.

Latvijas tiesu sistēma ir veidota tā, lai tiesas efektīvi strādātu iedzīvotāju un uzņēmumu interesēs. Mēs apzināmies tiesu sistēmas svarīgo nozīmi ekonomikas sasniegumu veicināšanā un sabiedrības uzticības vairošanā.

Tiesu pieejamība ir būtisks visas sistēmas balsts, lai tiktu garantētas visu sabiedrības grupu, tostarp nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto personu, iespējas aizstāvēt savas tiesības, un nodrošināt šo tiesību ievērošanu, risinot juridiska rakstura jautājumus. Šobrīd pieejamā valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība, kā arī valsts apmaksātie mediācijas pakalpojumi ir jāattīsta tā, lai veicinātu pilnvērtīgu pieeju tiesiskuma nodrošināšanai, turklāt mediācijas iespējas būtu popularizējamas arī komercstrīdos, stiprinot paļāvību parādnieku un kreditoru attiecību risināšanā.

Tiesu varas attīstībai un darbības uzlabošanai, tostarp ekonomisko noziegumu efektīvākai apkarošanai, jāpilnveido tiesnešu, prokuroru un izmeklētāju, kā arī citu ar tieslietām saistītu profesiju pārstāvju tālākā profesionālā izglītība, sekojot līdzi tiesu zinātnes un prakses attīstībai.

Līdzšinējie ieguldījumi tiesu informācijas tehnoloģiju aprīkojumā ir labs pamats turpmākam tehnoloģiju progresam, e-lietas ieviešanai tiesvedībā pabeigšanai. E-lietas vienotā platforma ļaus radīt efektīvu izmeklēšanas un tiesvedības elektronisku procesu, samazinot izmeklēšanas un tiesvedības termiņus, nodrošinot lielāku procesu pārskatāmību. Turpmākajos gados šis digitalizācijas projekts būs izaicinājums arī iesaistītajām institūcijām – Iekšlietu ministrijai, Prokuratūrai. Līdztekus digitālās transformācijas projektiem un iniciatīvām aktualitāti nav zaudējuši nepieciešamība meklēt tiesībsargājošajām institūcijām sniegto pakalpojumu nodrošināšanas finansiāli un administratīvi efektīvāko risinājumu, pabeidzot tiesu ekspertīžu institūciju reformu.

- **Tiesu darba kvalitātes un profesionalitātes attīstība:** vienotas, ilgtspējīgas kvalifikācijas pilnveides sistēmas – Tieslietu mācību centra – izveide; cilvēkresursu kapacitātes stiprināšana un risinājumi tiesu noslodzes izlīdzināšanai, tiesu darba organizācijas pilnveidei; tiesu darba kvalitātes vadības rīku attīstīšana un ieviešana.
- **Efektīva procesuālā regulējuma nodrošināšana:** procesuālā regulējuma attīstība; efektīvi procesa vadības rīki; līdzsvarota procesuālo pienākumu un atbildības sistēma; tiesu darba efektivizēšana valsts ekonomiskajai attīstībai un drošībai būtiskos jautājumos.
- **Pieeja tiesiskumam:** sabiedrības un tiesu vajadzībām atbilstošu digitālo tehnoloģiju attīstība, tostarp pārrobežu tiesiskās sadarbības ietvaros; piekļuve tieslietu pakalpojumiem reģionālajos klientu apkalpošanas centros; primārās (agrīnās) un daļēji apmaksātas juridiskās palīdzības modeļa ieviešana; ārpustiesas strīdu risināšanas instrumentu attīstība – šķīrējtiesu izvērtējums un turpmāka attīstība, obligātu mediācijas konsultāciju iespēju izvērtējums, mediācijas un juridiskās palīdzības sistēmu integrācija, izpildes mehānismu noteikšana, *on-line* instrumentu attīstība; tiesu nolēmumu publicēšanas paplašināšana.
- **Tiesu ekspertīžu institūta reformas ieviešana –** vienotas ekspertīžu iestādes izveide.

II. Konstitucionālo tiesību politika

Mūsu mērķis: nodrošināt valsts varas institūciju stabilitāti un tiesiskuma un cilvēka pamattiesību ievērošanu.

Ministrija, valsts pārvaldes ietvaros veidojot politiku konstitucionālo tiesību nozarē, nodrošina valsts orgānu funkcionēšanu un cilvēka pamattiesību ievērošanu un nodrošināšanu atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei (turpmāk – Satversme) un no Satversmes normām izrietošiem tiesību principiem, citiem vārdiem – tiesiskumu, kura esamības izvērtēšanā piedalās gan ministrija, gan Satversmes tiesa, gan citi konstitucionāli orgāni. Sadarbības un dialoga stiprināšana ir veids, kā ministrija saskata Latvijas kā tiesiskas valsts tēla veidošanu, tostarp arī ES līmenī.

Konstitucionālo tiesību virszdevums ir rūpes par demokrātisku, tiesisku valsti, kuras uzmanības centrā ir cilvēks. Tas ir līdzsvars starp cilvēktiesībām un tehnoloģijām, līdzsvars starp valsts iejaukšanos, regulējot sabiedrības interesēs, un cilvēka brīvību pašnoteikties. Iedzīvotāju iesaistīšanās pilsoniskā sabiedrībā, veidojot biedrības un nodibinājumus, ir viens no šādiem demokrātiskas un tiesiskas valsts raksturotājiem, tāpēc ministrijas ieskatā ir svarīgi veidot tādu regulējuma vidi, kas veicina caurspīdīgumu par pilsoniskās sabiedrības līdzdalību, tādējādi vairojot iedzīvotāju un publiskās pārvaldes uzticamību biedrībām kā sadarbības partneriem.

Kā horizontāls nosacījums stratēģijā ir minēta kvalitatīva sabiedrības līdzdalības īstenošana, kas sniedz iespēju savlaicīgi noskaidrot sabiedrības viedokli un informēt to par gaidāmajām izmaiņām regulējumā, kas turpmāk var to skart. Tāpēc ir svarīgi rūpēties par jēgpilnas līdzdalības iespējām, jo īpaši mazaizsargātām sabiedrības grupām un mazajiem komersantiem, jo regulējums šīs sabiedrības grupas mēdz ietekmēt visvairāk. Ņemot vērā mērķa grupu dažādību un to pārstāvniecības neviendabīgo kapacitāti, īpaši būtu vērojama uzmanība arī izpratnes veicināšanai par to lomu un sabiedrības līdzdalības principiem dažādos politikas plānošanas posmos.

Reliģiskās organizācijas ir sava veida vienojošais elements starp kādas sabiedrības daļas viedokli un publisko pārvaldi. Lai arī konstitucionālo tiesību politikā reliģisko lietu jautājumiem uzmanība bija veltīta arī līdz šim, tomēr sabiedrības dažādās reakcijas uz

- **Sadarbības un dialoga stiprināšana ar ST:** ministrijas pārstāvja ST atjaunošana un lomas stiprināšana tās spriedumu izpildē; dialoga un partnerības veicināšana ar ST tās spriedumu skaidrošanā un vērtēšanā.
- Konstitucionālo **tiesību attīstība demokrātiskas sabiedrības interesēs:**
 - **biedrību un nodibinājumu caurspīdīguma nodrošināšanā** – saprotams un piemērošanā līdzsvarots normatīvais regulējums; klasifikācijas pilnveide; darbības principu skaidrošana sabiedrībai un sadarbības formu pilnveide; valsts pārvaldes iestāžu pārstāvniecības biedrībās leģitimitātes izvērtējums.
 - **sabiedrības līdzdalībā un informēšanā** – ieinteresēto pušu līdzdalības iespēju uzlabošana; komunikācijas stratēģija par tiesiskumu; oficiālā izdevēja “Latvijas Vēstnesis” potenciāla pilnvērtīga izmantošana; sabiedrības informēšanas veidu un iesaistes tiesību aktu izstrādē daudzveidošana, tostarp proaktīvs dialogs pirms izstrādes, pielāgošana mērķa grupām; normatīvo aktu izstrādātāju izglītošana par sabiedrības līdzdalības lomu.

COVID-19 raisīto krīzi ir likusi aktualizēt sabiedrībā tēmu par ticības un garīguma nozīmi cilvēka dzīvē. Ministrija respektē to, ka Latvija ir kristīgajās tradīcijās balstīta daudzkonfesionāla valsts un ka lielai daļai sabiedrības baznīcai ir svarīga loma, tāpēc, sekojot NAP2027 paustajam par sabiedrības saliedēšanu un saprašanos starp dažādām iedzīvotāju grupām, reliģisko organizāciju darbības potenciāls būtu skatāms kā dialoga instruments, vienlaikus saglabājot Satversmes 99. pantā iekļauto baznīcas un valsts attiecību modeli.

Fizisko personu datu aizsardzības joma 2018. un 2019. gadā iezīmējās ar spēcīgāku un harmonizētāku regulējumu - Vispārīgās datu aizsardzības regulas un likuma "Par fizisko personu datu apstrādi kriminālprocesā un administratīvā pārkāpuma procesā" - piemērošanas uzsākšana. Lai arī šajos gados ir veltītas pūles institucionālā un normatīvā ietvara izveidei, tehnoloģiju straujā attīstība un globalizācija ir nesusi ne tikai iespējas, bet arī drošības un datu aizsardzības izaicinājumus. Pieaugot datu nozīmei digitālās transformācijas laikā, valstij ir jārūpējas par tādas politikas veidošanu, kas vērsta uz datu drošu izmantošanu lēmumu pieņemšanā, pakalpojumu sniegšanā un pārējā sabiedrības ikdienā.

Konstitucionālo tiesību sistēmā valsts valoda saistāma ar tās nozīmi valsts pastāvēšanā un attīstībā un tas ir iekļauts Satversmes kodolā. Politikas rīcības virzieni, kas noteikti NAP2027 un Valsts valodas pamatnostādņēs 2021–2027, ir pamats arī ministrijas iecerēm nākamajos gados – Valsts valodas centra un ministrijas kā līderu lomas stiprināšana valsts valodas uzraudzības politikā.

COVID-19 izraisītā pandēmija un ārkārtas situācijas izsludināšana ir nebijis izaicinājums spēt nodrošināt tiesiskumu un demokrātiju valstī, tāpēc it īpaši ir svarīgi izmantot iespēju veikt pieredzes un prakses apkopojumu par to, kā valsts ar tiesiskiem risinājumiem ir reaģējusi, lai ne tikai nodrošinātu sabiedrības aizsardzību, bet arī novērstu tiesību pārkāpumus.

- **reliģisko lietu jomā** – viedokļu līderu iesaiste un sadarbības formu pilnveidošana.
- **fizisko personu datu aizsardzībā** – indivīdu izpratnes veicināšana par datu vērtību, e-identitātes aizsardzību; līdzsvarotas politikas veidošana, kas balstīta valsts līmeņa un globālajās attīstības tendencēs, tostarp OECD [stratēģiskajās prognozēs](#).
- **valsts valodas aizsardzības jomā** – koordinēta valsts valodas politikas īstenošanā iesaistīto iestāžu darbības veicināšana un Valsts valodas centra viedokļa stiprināšana valsts valodas lomas palielināšanai tautsaimniecībā .
- **ex-post izvērtējums par ārkārtas situācijas tiesisko regulējumu** – veiksmes, kļūdas un secinājumi.

III. Administratīvo tiesību politika

Mūsu mērķis: konkrētās publiski tiesiskajās attiecībās starp valsti un privātpersonu indivīdam tiek nodrošināts taisnīgs rezultāts.

2021. gadā apņēma 20 gadu, kopš tika pieņemts mūsdienīgs Administratīvā procesa likums. Ar administratīvo procesu iestādē (valsts vai pašvaldību) ir saskārusies, vai var saskarties jebkura persona – gan fiziska, gan juridiska –, tāpēc šī tiesību nozare ir nozīmīga sfēra, kurā ministrija ir apņēmusies veltīt pūles sabiedrības izglītošanai un informēšanai par administratīvā procesa piemērošanas labo praksi, veiktajiem uzlabojumiem u.tml. Iestādes savu lēmumu pieņemšanu balsta uz Administratīvā procesa likumā iekļautajiem tiesību principiem, un personām šie lēmumi var būt gan labvēlīgi, gan nelabvēlīgi, taču neatkarīgi no iznākuma administratīvais process iestādē nedrīkst būt formāls un personai nesaprotams. Valsts pārvaldē darbojošais princips “Konsultē vispirms” skatāms kā viens no administratīvā procesa uzlabošanas instrumentiem gan pašā ministrijā, gan padotībā esošajās iestādēs, šajā virzienā īstenojot atbilstīgus pasākumus. Ministrijas uzmanības fokusā būs arī citi šīs tiesību jomas jautājumi, piem., administratīvā procesa ietvaros pastāvošās sodošās sankcijas.

- **Sabiedrības izglītošana un informēšana par “Konsultē vispirms” principa piemērošanu publiskajā pārvaldē:**

labās prakses popularizēšana par “Konsultē vispirms” principa iedzīvināšanu, balstoties uz datiem par līdzšinējo pieredzi; veidot ziņas publiskajā telpā ar viedokļu līderu, sadarbības partneru, iestāžu-līderu starpniecību u.tml.; iesaistīt Ekonomikas ministriju un VK kopīgu popularizēšanas pasākumu īstenošanai.

- **Administratīvā procesa iestādē pilnveidošana:**

sadarbībā ar Valsts administrācijas skolu veikt iestāžu apmācību “Konsultē vispirms” principa piemērošanā; uzlabot “Konsultē vispirms” principa piemērošanu praksē; iestāžu darbinieku izglītošana caur iestādes vadītāju; izstrādāt un aprobēt labas pārvaldības metodes iekšējām procedūrām; mazināt iestādes pieņemto lēmumu argumentācijas sarežģītību; veicināt, stimulēt e-lietas risinājuma iestādē ieviešanu; sadarbībā ar AT Administratīvo lietu departamentu pētīt un rosināt ekspertu diskusijas par sodošo sankciju atbilstību Administratīvā procesa likuma mērķim un to nošķiršanu; īstenot praktiķu, tiesnešu un citu iesaistīto pušu diskusijas par pieredzi Administratīvā procesa likuma darbības 20 gados, informējoši un izglītojoši pasākumi profesionāļiem, plašsaziņas līdzekļiem un plašākai sabiedrībai.

- **Administratīvā procesa tiesā pilnveidošana:**

personai saprotami tiesu nolēmumi, nezaudējot to kvalitāti; rosināt diskusijas, mērķētas aptaujas (lietu dalībnieki un profesionālie lietas dalībnieki) un saprast sabiedrības viedokli par administratīvās tiesas procesa norisi – cik tai jābūt formālai vai elastīgai.

- **Administratīvā akta tiesiskuma pārbaudes pilnveidošana:**

meklēt risinājumus pārmērīga resursu patēriņa mazināšanai iestādes lēmuma tiesiskuma pārbaudē; debates ar sodu izpildes iestādēm, valststiesību speciālistiem, tiesnešiem par pieredzi administratīvajā procesā personu, kas atrodas ieslodzījuma vietās, pieteikumu gadījumos.

IV. Administratīvo sodu politika

Mūsu mērķis: 1) taisnīga, samērīga, atturoša un efektīva administratīvās atbildības sistēma; 2) efektīva administratīvo sodu izpilde.

Ministrija izstrādā un koordinē administratīvo sodu politiku (administratīvie pārkāpumi, sodu sistēma, administratīvā pārkāpuma process iestādē un tiesā, sodu izpilde un citi jautājumi).

2020. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvās atbildības likums, aizstājot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu. Jaunajā likumā ir iekļauts mūsdienu tiesiskajiem standartiem atbilstošs regulējums. Tā mērķis ir veicināt tiesību normu labprātīgu īstenošanu.

Turpmākajos gados īpaša uzmanība tiks veltīta sadarbībai ar likuma piemērotājiem, lai uzlabotu amatpersonu un tiesu nolēmumu kvalitāti administratīvā pārkāpuma procesā. Tāpat nepieciešams aktīvi informēt likuma piemērotājus un attīstīt to izpratni par administratīvās atbildības regulējuma pamatprincipiem, sistēmu un mērķiem. Tendence izstrādāt arvien jaunus un detalizētus normatīvo aktu grozījumus aizstājama ar tiesību normu kvalitatīvu piemērošanu.

Likumā iekļautā prevencijas filozofija ir īpašais izaicinājums, ko ministrijai ir jāspēj skaidrot sabiedrībai, un jāspēj šo filozofiju nostiprināt ar efektīviem instrumentiem – piemērotiem, laika garam un sabiedrības vērtībām atbilstošiem soda veidiem. Bērnu likumpārkāpumu gadījumi ir tie, kur šis aspekts ir īpaši nozīmīgs, jo ir svarīgi saglabāt gan soda lietderības apsvērumus, gan bērna labākās intereses.¹ Problemātikas spektrs – audzināt vai sodīt – ir diezgan plašs un komplicēts, un arī šeit kā daudzos citos jautājumos sabiedrības izglītošanas un profesionāļu diskusiju aspekts ir nozīmīgs.

- **Administratīvās atbildības likuma tiesiskās stabilitātes nodrošināšana:**

likuma piemērošanas prakses sabalansēta pilnveidošana; ieviest modernus tehniskos līdzekļus likuma darbības nodrošināšanai; sadarboties un sniegt ieteikumus nolēmumu kvalitātes uzlabošanai.

- **Administratīvā soda veidu alternatīvu analīze un administratīvās atbildības ietvara pilnveidošana:**

pierādījumos balstītu alternatīvu meklēšana un izvērtēt dažādu sodu kombināciju un soda audzinoša rakstura komponentes iespējas, t. sk. korelācijā starp sodu un seku novēršanu.

- **Administratīvā naudas soda efektivitātes izvērtēšana:**

naudas sodu apmaksas efektivitātes izvērtēšana un risinājumu izstrāde piedziņas pilnveidošanai; recidīva statistikas analīze sadarbībā ar Iekšlietu ministriju un naudas soda alternatīvu modelēšana.

¹ Skat. arī rīcības virzienu “Bērnu tiesību politika”

V. Krimināltiesību politika

Mūsu mērķis: personai par noziedzīgo nodarījumu tiek piemērots taisnīgs, samērīgs un efektīvs kriminālsods vai cits ietekmēšanas līdzeklis.

Pavisam nesen Krimināllikums ir piedzīvojis būtiskas izmaiņas saistībā ar maznozīmīgu noziedzīgu nodarījumu dekriminalizāciju. Tomēr perspektīvā ministrija arī šobrīd raugās represīvo krimināltiesisko mehānismu samazināšanas virzienā, vērtējot arī saturiski kompleksākas alternatīvas, kā, piem., preventīvo pasākumu stiprināšana sabiedrībā, sniedzot personai atbalstu, nepieciešamo agrīno korekciju, lai mazinātu noziedzīga nodarījuma izdarīšanas riskus.

Valstī noteiktais cietušo atbalsta regulējums kopumā ir atbilstošs EP un Padomes Cietušo direktīvas (2012/29/ES) prasībām, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus. Tomēr Latvijas cietušo atbalsta sistēma vēl joprojām ir sadrumstalota gan ministriju kompetences un tiesiskā regulējuma ziņā, gan cietušajiem faktiskā atbalsta sniegšanas un pieejamo pasākumu ziņā, kas nereti praksē noved pie cietušā sekundāras viktimizācijas. Līdz ar to, lai kopumā uzlabotu noziedzīgos nodarījumos cietušo atbalsta sistēmu, ir vitāli svarīgi izveidot “vienas pieturas aģentūru” jeb cietušo atbalsta dienestu, kas atbilstošā veidā vienuviet var nodrošināt cietušajam valstī

- **Profesionāļu vienotas izpratnes veidošana par administratīvo un kriminālsodu nozaru savstarpējo attīstību:**
sadarbībā ar AT Krimināllietu departamentu pētīt un rosināt ekspertu diskusijas par sodošo sankciju samērīgumu un efektivitāti maznozīmīgajos noziedzīgajos nodarījumos; ministrijas attiecīgo politikas veidotāju viedokļu pastāvīgas apmaiņas.
- **Attīstīt alternatīvu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu par mazāk kaitīgiem noziedzīgiem nodarījumiem, nepiemērojot kriminālsodu:**
atslogot tiesībaizsardzības iestāžu, prokuratūras iestāžu darbu un tieslietu sistēmu kopumā, dekriminalizējot maznozīmīgus noziedzīgus nodarījumus.
- **Efektīvs kriminālprocess, kas nodrošina Krimināllikuma normu piemērošanu un krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu saprātīgā termiņā, tostarp atbilstoši Latvijas starptautiskām saistībām:**
turpināt efektīvizēt pirmstiesas izmeklēšanu un iztiesāšanu, lai nodrošinātu efektīvu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, tostarp izpildot Valsts kontroles revīzijas ziņojumā norādīto, kā arī attīstot atjaunojošā tiesiskuma instrumentus krimināltiesību sistēmā
- **OECD un MONEYVAL rekomendāciju izpilde cīņai ar korupciju un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju:**
veicināt finanšu sistēmas stabilitāti un tās efektīvu darbību, mazinot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas iespējas; atbilstības standartu nostiprināšana, kas vērsta uz efektīvu, saprātīgu un samērīgu darbību finanšu noziegumu novēršanā un apkarošanā; normatīvo aktu regulējuma pilnveidošana, veicinot prasību izpildes efektivitāti, padarot tās iespējami saprātīgas un elastīgākas visām iesaistītajām pusēm, vienlaikus veidojot kopīgas atbildības izpratni noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanā.
- **Cietušo personu tiesību aizsardzības mehānismu stiprināšana:**

pieejamos atbalsta pasākumus un pakalpojumu koordinatora lomu.

vienota kontaktpunkta pieejas ieviešana; valsts kompensācijas cietušajiem sistēmas attīstīšana; cietušo aizsardzības iespēju pilnveidošana ar organizatoriskiem un tiesiskiem instrumentiem.

VI. Kriminālsodu izpildes politika

Mūsu mērķis: mazināt noziedzīgās uzvedības riskus ieslodzītajiem un probācijas klientiem soda izpildes laikā, tādējādi radot priekšnoteikumus personas veiksmīgai iekļaušanai sabiedrībā pēc soda izpildes beigām, tostarp aktīvai līdzdalībai sabiedrības procesos (arī nodarbināmības jomā).

Pēdējos gados uzsāktās Latvijas korekcijas dienestu (leVP un VPD) kapacitātes stiprināšanas, soda izpildes un resocializācijas jomas attīstības iniciatīvas ir jāattīsta arī nākamajos gados, pielāgojoties strauji mainīgajai situācijai un aizvien dziļākai izpratnei par sodu izpildes mērķi. Dinamiskās izmaiņas sabiedrībā un sodu izpildē, ņemot vērā arī Eiropas Padomes aktivitātes sodu izpildes jautājumu reglamentācijā, izmaiņas notiesāto sastāvā (aizvien vairāk klientu ar garīgās veselības problēmām, radikalizētas personas u.tml.), pieprasa aizvien jaunas resocializācijas metodes un instrumentus darbam ar ieslodzītajiem un probācijas klientiem. Ņemot vērā pētījumos un ārvalstu praksē pārbaudīto ģimenes saišu izšķirošo ietekmi uz notiesātā veiksmīgu integrēšanos sabiedrībā pēc soda izpildes beigām (īpaši būtiski – nepilngadīgajiem un jauniešiem), ir jāpaplašina arī atbalsta sniegšana notiesāto ģimenes locekļiem un atbalsta personām.

Jaunu darba metožu un instrumentu ieviešana pieprasa aizvien jaunas ieslodzījuma vietu un probācijas darbinieku prasmes un zināšanas, tāpēc jāturpina apjomīgas apmācības, tādējādi nodrošinot personāla spēju reaģēt uz dinamiski mainīgajām klientu vajadzībām. Papildus jānodrošina arī jauna un atbilstoša mācību telpu infrastruktūra.

Nepieciešams turpināt personas integrāciju sabiedrībā pēc kriminālsodu izpildes un resocializācijas procesa beigām, sadarbojoties ar iesaistītajām institūcijām un paaugstinot to izpratni par priekšnosacījumiem recidīva nepieļaušanai. Īpaši nepieciešamība iesaistīto institūciju līdzdalībai ir gadījumos ar bijušajiem ieslodzītajiem un probācijas klientiem, kuriem piemīt dažādas garīgās veselības problēmas vai arī noteikti uzvedības traucējumi, bet šīs

- **Visaptveroša ieslodzīto resocializācijas sistēmas attīstība:** turpināt pilnveidot resocializācijas darbu ar ieslodzītajiem un probācijas klientiem atbilstoši mainīgās vides izaicinājumiem, tostarp ieviešot resocializācijas darbu (kriminālsoda izpildes) efektivitātes mērījumu sistēmu; nodrošināt jaunajām resocializācijas vajadzībām atbilstoša personāla pieejamību ieslodzījuma vietās un VPD, tostarp brīvprātīgie un līdzgaitnieki; nodrošināt soda izpildes un resocializācijas, tostarp kvalitatīva darba iespēju, vajadzībām adekvātu infrastruktūru, t.sk. jaunais Liepājas cietums, leVP Mācību centrs, nepieciešamie e-risinājumi leVP un VPD procesu efektivizācijai; pāreja uz divu veidu cietumiem (slēgtais un atklātais cietums); “pusceļa mājas” pieeja ieslodzījuma vietās ieslodzīto pārejas un adaptācijas posma nodrošināšanai pirms atbrīvošanas.

- **Izglītojoši pasākumi** dažādām mērķa grupām un institūcijām par atbalstošas vides nepieciešamību recidīva mazināšanai, taisnīguma atjaunošanas pieejas pasākumu popularizēšana, sociālās uzņēmējdarbības popularizēšana; pārresoriska diskusija par izņēmumiem no brīvprātības principa palīdzības saņemšanā nemotivētiem klientiem sabiedrības drošības vārdā, par jauniem palīdzības, pakalpojumu veidiem šādām personām, par informācijas apmaiņas ceļu nostiprināšanu normatīvajos aktos un precīzu iestāžu sadarbības algoritmu izstrādi.

personas nav motivētas turpināt medikamentu lietošanu vai apmeklēt speciālistus.

Tiks turpināta soda izpildes mērķim, starptautiskajām prasībām un valsts noteiktajam procesu digitalizācijas virzienam atbilstošas infrastruktūras nodrošināšana IeVP un VPD, kā arī jauna Kriminālsodu izpildes likuma izstrāde, tādējādi nodrošinot jaunu soda izpildes organizācijas formu un satura ieviešanu visā cietumu sistēmā. Minētajā likumā plānots arī rosināt izmaiņas attiecībā uz regulējumu par notiesāto sūdzību izskatīšanas par soda izpildes iestādes rīcību vai lēmumu, tādējādi pilnveidojot ieslodzīto un probācijas klientu sūdzību izskatīšanas procesu.

- **Pilnveidota normatīvā bāze:**

jauna Kriminālsodu izpildes likuma izstrāde ar mūsdienīgu pieeju brīvības atņemšanas soda izpildes kārtībai; elektroniskās uzraudzības mērķa grupas paplašināšana; jaunas cietumu sistēmas ieviešana; diskusija par notiesāto personu turpmāku atrašanos Administratīvā procesa likuma tvērumā.

VII. Civiltiesību politika

Mūsu mērķis: privāttiesisko attiecību dalībnieku tiesību un interešu visaptveroša un stabila aizsardzība.

Civiltiesību nozari noteicošais CL laika gaitā kopš tā pieņemšanas ir attīstījies līdz ar jaunu tiesību institūtu veidošanos, tomēr pamatā ministrija ir iestājusies par nepieciešamību saglabāt tiesību principu stabilitāti. Mūsdienās šai tiesību jomai ir raksturīga dinamiska attīstība un ministrijai ir jāseko līdzi šīm aktualitātēm.

Civiltiesību jomā, un ne tikai, visā pasaulē un Latvijā aizvien lielāku aktualitāti gūst ievēribu jautājumi par mūsdienām aktuālu un cilvēktiesībām atbilstošu rīcībspējas alternatīvu institūtu risinājumiem (piem., atbalsta personas institūts). Civiltiesību politikas jomas pārējās aktualitātes stratēģijā tiek apskatītas arī citās sadaļās (komercietības, nekustamā īpašuma tiesības, bērnu tiesības).

- **Civiltiesību sistēmas pilnveidošana aktuālo tendenču aspektā:**

vērtēt iespējas pilnveidot civiltiesību regulējumu atbilstoši mūsdienu aktualitātēm un tendencēm, tajā skaitā arī darījuma attiecībās un atbildības jautājumos; vērtēt iespējamās izmaiņas rīcībspējas institūta regulējuma pilnveidošanā atbilstoši mūsdienu cilvēktiesību izpratnei (t.sk., atbalstītās lemtspējas ieviešanas virzienā).

VIII. Komerctiesību politika

Mūsu mērķis: komercdarbībai labvēlīga – stabila un efektīva – tiesiskā vide.

Raksturojot komerctiesību politikas jomu, ir jāatzīmē, ka jau līdz šim liela uzmanība ir tikusi veltīta, lai noskaidrotu Latvijas komercdarbības vides raksturojumu. Latvijas dalība OECD ir sniegusi iespēju iepazīt pasaules praksi valsts ekonomikas attīstībā un īstenot pasākumus komercdarbības jomas uzlabošanai. Likumdošanas vides mainīgums un birokrātijas slogs uzņēmēju ieskatā ir ne mazāki biznesa vides šķēršļi kā, piem., nodokļu sistēmas radītie šķēršļi, savukārt cilvēkresursi un zināšanas tiek atzīti kā svarīgi faktori, kas attīsta uzņēmumu. Tāpēc saprotams, ka valsts īstenotajām politikām ir jābūt vērstām uz stabilas tiesiskas komercvides uzturēšanu, un ministrijas loma šeit ir skatāma komerctiesību regulējuma pilnveidošanā, saglabājot līdzsvaru starp regulējuma detalizāciju un normu piemērošanu, īpaši domājot arī par mazo komersantu izaicinājumiem iekļauties regulējumā.

Nenoliedzami, ka mūsu tautsaimniecības vērtība ir godīga un zinoša biznesa vide, kas nozīmē, ka komercdarbībā iesaistītās personas apzinās un uzņemas pilnu atbildību par to veiktajām darbībām un to sekām. Komerccdarbības joma ir komplicēta, un ministrija nav vienīgā, kuras kompetencē būtu visi šīs jomas jautājumi un problēmas, tāpēc valstij – publiskajam sektoram, tostarp tiesām – savos centienos ir jābūt vienotai un jāstiprina priekšnosacījumi tādas biznesa vides kultūras attīstībai, kas vairo komercvidē tādas īpašības kā atbildība, citu pušu respektēšana, darījumu caurspīdīgums, neizvairīšanās no nodokļiem, likumu ievērošana.

- **Komerccdarbības juridisko formu pilnveidošana:** akciju reģistrācijas tiesiskā regulējuma izstrāde un praktiskā ieviešana ar mērķi palielināt akciju sabiedrību darbības caurspīdīgumu un komercdarbības vides uzticamību un drošumu; juridiski saprotamu atbildības un mantisko jautājumu regulējuma ieviešana zemnieku un zvejnieku saimniecībām.
- **Procesu pilnveidošana un paplašināšana – plašākas alternatīvas uzņēmējiem un augstāki standarti komercdarbības vidē:** pārrobežu reorganizācijas direktīvas pārņemšana un nacionālo reorganizācijas procesu caurskatīšana; Digitalizācijas direktīvas² ieviešana saistībā ar ziņu apmaiņu par diskvalificētajiem direktoriem; biznesa reģistru savstarpējās savienojamības sistēmas (BRIS) un patieso labuma guvēju reģistru savstarpējās savienojamības sistēmas (BORIS) procesu attīstība.
- **Informēšana, izglītošana un labās prakses popularizēšana:** korporatīvās pārvaldības konsultatīvās padomes darbs ar aktīvu ministrijas līdzdalību padomes darbā un mērķu sasniegšanā (Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksa piemērošanas veicināšana, diskusiju cikls labākai korporatīvajai pārvaldībai, Korporatīvās pārvaldības balva); iesaiste komersantu, tiesībaizsardzības institūciju un citu ar komercdarbības vidi saistītu subjektu apmācībās par aktuālajiem komerctiesību jautājumiem, kā arī šo subjektu informēšana par pieņemtajām izmaiņām normatīvajā regulējumā, intelektuālā īpašuma, maksātspējas un restrukturizācijas jautājumiem.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija direktīva (ES) 2019/1151, ar ko groza direktīvu (ES) 2017/1132 attiecībā uz digitālo rīku un procesu izmantošanu sabiedrību tiesībās

IX. Nekustamā īpašuma tiesību politika

Mūsu mērķis: 1) nekustamo īpašumu īpašnieku, valdītāju un lietotāju tiesību un interešu droša, efektīva un uzticama aizsardzība; 2) droši, viegli pieejami, saprotami dati.

Ministrijas kompetencē ir Civillikumā ietvertās lietu tiesības, kuru būtiska daļa ir arī tiesības uz nekustamo īpašumu, kā arī nekustamā īpašuma tiesību VVDZ un nekustamā īpašuma objektu reģistrācija NĪVK IS, kā arī nekustamā īpašuma kadastrālā vērtēšana. Definējot stratēģiju šajā politikas jomā, kā viens no svarīgiem aspektiem būtu uzsvērams ilgtspējīgas attīstības princips, nodrošinot, ka šodienas vajadzību apmierināšana nerada draudus sabiedrības vajadzību apmierināšanai nākotnē. Ne valsts ekonomiskās situācijas vispārējais stāvoklis, ne nekustamā īpašuma īpašnieku attieksme nedrīkst būt drauds vai šķērslis personas iespējām realizēt savas tiesības un pienākumus.

Īpašuma tiesības ir vienas no personas pamattiesībām, tomēr, lai varētu nodrošināt šo likumisko tiesību pilnvērtīgu aizsardzību, tostarp labticīga ieguvēja aizsardzību, nepieciešama arī publisko un privāto personu atbildība attiecībā uz pienākumu izpildi – īpašuma ierakstīšanu VVDZ, tostarp zemes reformas rezultātā iegūto zemes īpašumu ierakstīšana. Šīs politikas jomas risināmos izaicinājumus 30 gadu laikā īpaši ietekmējusi zemes reformas īstenošana, kuru faktiski vēl nevar atzīt par pabeigtu. Nesakārtotas īpašumtiesības rada arī nepamatota regulējuma jaunradi, mēģinot rast juridiskus risinājumus VVDZ nenostiprinātu tiesību uz nekustamo īpašumu atzīšanai un realizācijai tiesību sistēmas ietvaros. Reģionu kontekstā skatoties, šo problēmu pastiprina degradētu teritoriju veidošanās risks, jo VVDZ neierakstīti īpašumi nenonāk

- **Nekustamo īpašumtiesību ierakstīšanas VVDZ veicināšana un sadarbība ar iesaistītajām iestādēm vienotas izpratnes veidošanai par īpašumtiesību nostiprināšanas nepieciešamību.**

nekustamā īpašuma (arī publisko personu īpašuma) ierakstīšanas VVDZ kavējošo faktoru apzināšana sadarbībā ar Valsts Kontroli, kā arī sadarbības partneru (piem., Latvijas Pašvaldību savienības) iesaistīšana dažādos formātos vienotas izpratnes veidošanai par īpašumtiesību nostiprināšanu; MK informēšana par turpmākiem politikas rīcības virzieniem; publiska konference un ieteikumi valdībai par reformas radītajiem izaicinājumiem un nepieciešamajiem risinājumiem.

- **Nekustamo īpašumu droša, skaidra, pārskatāma un efektīva civiltiesiskā apgrozība:**

veicināt dalītā īpašuma tiesisko attiecību izbeigšanu un zemes un ēkas vienotības principa nostiprināšanu (dalītā īpašuma tiesisko attiecību sakārtošana, piedāvājot tiesiskos mehānismus konkrētu dalītā īpašuma tiesisko attiecību izbeigšanai u.c.); mantojuma tiesību reforma (mantinieku kā mirušās personas tiesību un saistību pārņēmēju ātrāka noskaidrošana un mantas ātrāka atgriešanās civiltiesiskajā aprītē pēc tās īpašnieka nāves); administratīvo procedūru pilnveide ērtai īpašuma tiesību nostiprināšanai un nekustamo īpašumu atsavināšanā sabiedrības vajadzībām, sabalansējot īpašnieka tiesību aizsardzību ar valsts interesēm iegūt īpašumu sabiedrības vajadzībām.

- **Reģistru informācijas pieejamības, publisko un privāto personu nekustamā īpašuma reģistrēšanas veicināšana:**

zemesgrāmatu nodevu apmēra un to piemērošanas iespēju pārskatīšana; VZD un VVDZ sadarbības pilnveide informācijas apmaiņas jomā, turpinot

civiltiesiskā apgrozījumā. Tajā pašā laikā tas nav vienīgais virziens, kurā būtu jāstrādā. Ministrija jau ir pieteikusi konceptuālu rīcības scenāriju attiecībā uz lauku apvidus teritoriju zemju struktūras sakārtošanu – zemes konsolidāciju, lai veicinātu zemes kā resursa efektīvāku izmantošanu, lauku infrastruktūras attīstību un vides aizsardzību.

darbu pie vienoto procedūru pilnveidošanas, iesaistot arī citas informācijas sistēmas; jaunas Kadastra informācijas sistēmas izveide un tās atbalstoša regulējuma izstrāde; regulāra procedūru izvērtēšana un pārskatīšana vienkāršākai datu aktualizācijai reģistros.

- **Regulārs komunikācijas darbs ar konkrētām mērķa grupām un sabiedrību kopumā:**

par atbildīgu attieksmi un tiesiskumu savu īpašumtiesību realizēšanā un valsts īstenotiem nekustamā īpašuma tiesību aizsardzības mehānismiem; par īpašuma kadastrālās vērtības veidošanos un tās nozīmi savstarpējos darījumos un ietekmi uz nekustamā īpašuma nodokli vai citām nodevām.

X. Starptautisko un ES tiesību politika

Mūsu mērķis: efektīva Latvijas interešu pārstāvība starptautisko un ES institūciju darbības formātos.

ES un starptautiskajām tiesībām ir nozīmīga un stabila vieta nacionālajā tiesību sistēmā, un šīs integrācijas pamatā ir vēlme sasniegt plašākus politiskos mērķus. Raugoties ES tiesību turpmākas integrācijas virzienā, Latvijai ir svarīgi uzturēt dialogu un sadarbību ES jaunu politikas iniciatīvu diskusijās un to tālākā attīstībā, ņemot vērā gan kopējos stratēģiskos izaicinājumus visā ES, gan saglabājot valsts suverēnas intereses. Lai arī atzīstams, ka šobrīd ES tiesību regulējums tieslietu jomā ir pietiekams, ministrijai būtu nepieciešams sekot aktuālajām norisēm EK dienas kārtībā.

EST ir institūcija, kas, veidojot savu judikatūru, nodrošina, lai tiesību akti tiktu vienādi interpretēti un piemēroti visās dalībvalstīs. EST kopš tās izveidošanas ir pieņemti aptuveni 38 000 spriedumu, tāpēc ir ļoti svarīgi, kā valsts rūpējas par šīs judikatūras atbalsta vidi gan profesionāļiem, gan pārējiem lietotājiem un interesentiem nedublējot, bet jēgpilnā, regulējuma piemērošanas situācijām pielāgotā veidā. Nolēmumu, kas šobrīd ir pieejami dažādos informācijas resursos (piem., Eiropas e-tiesiskuma portālā, EST interneta vietnē (CURIA)), sasaiste ar nacionālā līmeņa regulējumu ir pilnveidojama, jo līdzšinējā lietotāju piemērošanas pieredze veido pieprasījumu pēc vienkāršas un loģiskas EST un ECT judikatūras integrācijas.

Tiesību integrāciju ministrija nodrošina arī, pārstāvot valsts intereses ES un starptautiskajās organizācijās, institūcijās, kur ir virkne amatu, uz kuriem valstis virza savus kandidātus. Tas tieslietu jomas ekspertiem sniedz lieliskas turpmākas izaugsmes iespējas, strādājot daudzveidīgā un stimulējošā vidē. Tomēr nereti Latvijas kandidātu atbilstība šo institūciju izvirzītajām prasībām nav pietiekama, it īpaši administratīvajos kritērijos – publikāciju esamība, pieredze starptautiskos projektos un vidē u.tml., tāpēc nepieciešams meklēt veidus, kā stimulēt potenciālo kandidātu pašattīstību, kā izmantot to ekspertu potenciālu, kuri savas jurista darba gaitas īsteno kādā no ES institūcijām. Tieslietu jomas profesionāļu novērtējumu starptautiskā vidē atspoguļo arī dalība projektu aktivitātēs gan kā sadarbības, gan vadošajiem partneriem. Arī īstenotās nacionāla līmeņa politikas ir

- **Analizēt ES tiesību sistēmas integrācijas aktualitātes un īstenot dalību procesā atbilstoši valsts interesēm:**

pārrobežu situāciju tiesiskā regulējuma pilnveide, tostarp ar plašāku digitalizācijas iespēju piemērošanu, tiesību stiprināšanu attiecībā uz krimināltiesību un civiltiesību piemērošanu Eiropas pilsoņu aizsardzības aspektā; noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas iestāžu sadarbības un noziegumu izmeklēšanas uzlabošana.

- **Attīstīt EST nolēmumu pieejamību oficiālā izdevēja “Latvijas Vēstnesis” vietnēs, integrējot ES tiesību aktuālos jautājumus:**

EST prakses analīze *juristavards.lv* un tematisko numuru veidošana; *likumi.lv* tehniska pilnveidošana, veidojot uzskatāmāku sasaiti ar EST nolēmumiem; konferences ES tiesību un EST judikatūras piemērošanas izpratnes stiprināšanai.

- **Attīstīt ECT nolēmumu pieejamību un veicināt to integrēšanu nacionālajos tiesību aktos,**

sadarbojoties ar MK pārstāvi starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās, Ārlietu ministriju un AT.

- **Nodrošināt nepieciešamo atbalsta un informatīvo sistēmu Latvijas kandidātu**

izveidojušas pietiekami plašu pieredzi, tāpēc, turpinot starptautiskās atpazīstamības veidošanu, saskatām atsevišķu jomu (piem., komercietības, korupcijas mazināšana, resocializācija, tiesu efektivizācija, administratīvais process) pieredzes eksporta potenciālu. Vienlaikus ir jāraugās, kā dinamiskajā iespēju laikmetā nodrošināt iespējami efektīvāku ekspertu dalību, jo ne visos gadījumos ilgtermiņa klātesamība ekspertam ir pieejama.

apzināšanai un izvēlei darbam ES un starptautiskajos projektos, organizācijās:

atbalsts starptautisku publikāciju iespēju, avotu izvēlē; ekspertu iesaiste starptautiskajos projektos; nozares ekspertu, tostarp ārvalstīs strādājošo, datu bāzes izveide; projektu darba organizācijas formu un nosacījumu pielāgošana.

XI. Bērnu tiesību politika

Mūsu mērķis: veidot sabiedrības, tostarp bērnu, vajadzībām atbilstošu bērnu tiesību aizskāruma novēršanas sistēmu.

Bērnu tiesību jomā ministrija sadarbojas ar LM un pašvaldībām, bet ministrijas tiešā kompetencē ir jautājumi, kas saistīti ar bērnu tiesību aizskārumu novēršanu. Politikas veidotāju viedoklis par bērnu tiesību aizsardzības sistēmas sadrumstalotību nav jaunums, tomēr praktisku reformu trūkums ir kavējis sistēmas pilnveidošanu. LM un ministrija kopīgi rīkotā 2021. g. stratēģiskā diskusija “Bērni 2025” iezīmēja ne tikai iesaistīto institūciju un speciālistu labo gribu un vēlmi piedalīties bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pārmaiņu procesā, bet arī vīzijas par nepieciešamo pārmaiņu virzieniem. Bērna labākās intereses ir pieaugušo radītas iespējas īstenot katram bērnam viņa tiesības, tostarp tiesības uz attīstību, kas ietver tiesības uz dzīvi bez saskarsmes ar noziedzību un tās kaitīgajām izpausmēm.

Ministrijas iecere ir reformēt bērnu administratīvās atbildības un audzināšanas rakstura piespiedu līdzekļu regulējumu, iedziļinoties antisociālas bērna uzvedības cēloņos – nelabvēlīga vide ģimenē, bērna pakļaušana emocionālajai un fiziskajai vardarbībai, vienaudžu ietekme, konflikti skolā, bērna un vecāku veselības stāvoklis un citi apstākļi. Mērķis ir sekmēt bērna atbildības uzņemšanos par savu rīcību, piemērojot atbalsta, palīdzības, uzraudzības un kontroles pasākumus.

LM uzsāktā bāriņtiesu reforma vērsta uz kvalitatīvu un bērnu interesēm atbilstošu savlaicīgu lēmumu pieņemšanu bērnu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzības un aizgādības jomā. Darbinieku profesionālajai kvalifikācijai ir būtiska loma lēmumu kvalitātes uzlabošanā, un kā viens no virzieniem būtu skatāma ģimenes tiesas izveide vai tiesneša specializācija ģimenes tiesībās, jāattīsta bērna psihi netraumējošs ģimenes strīdu risināšanas process, tostarp izglītojot iesaistītās puses par mediācijas priekšrocībām.

• **Bērnu administratīvās atbildības un audzināšanas rakstura piespiedu līdzekļu regulējuma reforma:**

administratīvo sodu aizstāšana ar atbalstu un palīdzību bērniem; Administratīvās atbildības likuma un likuma “Par audzināšanas rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem” tiesību normu attiecināšanas uz nepilngadīgajiem izbeigšana; bērna un vecāku kopīgas atbildības un pienākumu pieejas piemērošanas pilnveide; pašvaldību spēju stiprināšana – vienas atbildīgas institūcijas noteikšana darbā ar bērnu antisociālās uzvedības mazināšanu; stratēģiska ārējā un iekšējā komunikācija ar iesaistītajām pusēm – to loma un sadarbības modeļi, sabiedrības uzticamības panākšana; sadarbības ar NVO paplašināšana.

• **Bērna labāko interešu principa izpratnes veicināšana un iedzīvināšana:**

- **bērnu un ģimenes lietu izskatīšanā tiesā:** tiesnešu specializācijas stiprināšana bērna tiesību jautājumos; izvērtējums par bērna līdzgaitnieka institūta ieviešanu strīdos, lai sniegtu bērnam skaidrojošo atbalstu tiesas procesā;
- tiesas spriedumu, kas skar bērnu, tajā skaitā aizgādības un saskarsmes lietās, par uzturlīdzekļu maksāšanu u.c. labprātīgas izpildes veicināšana un izpildes uzlabošanas iespēju paplašināšana;
- **noziedzumos cietušo bērnu aizsardzībā:** Bērnu mājas projekta īstenošana.

- **TM vadošā iestāde bērniem draudzīgas tiesībpolitikas veidošanā un veidošanas koordinēšanā:** tiesībpolitikas pamatā un tās veidošanas procesā tiek ņemtas vērā atziņas par bērna attīstības vecumposmiem, bērna vajadzību atšķirībām dažādos vecumposmos, riskiem, ar ko bērns saskaras dažādos vecumposmos, zinātnē un labās prakses pieredzē balstītiem pasākumiem un darba metodēm atbilstoši bērna vecumposmam, vajadzībām un riskiem.

XII. Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika

Mūsu mērķis: mazināt normatīvismu un uzlabot normatīvo aktu projektu kvalitāti un pieejamību.

Ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde tieslietu nozarēs, tostarp tiesību sistēmas politikas jomā, tādēļ ministrija ne tikai gatavo tiesību aktus un politikas plānošanas dokumentus savā kompetences jomā, bet arī sniedz atzinumus cita starpā par ikvienu likumprojektu un MK noteikumu projektu, kas tiek virzīts izskatīšanai MK. Lai stiprinātu normatīvo aktu projektu kvalitāti, ministrijai ne tikai jāgatavo kvalitatīvi atzinumi un jāsniedz metodoloģiskais atbalsts kvalitatīvu normatīvo aktu projektu izstrādei, bet arī jārada paraugs savos tiesību aktu projektos. Kvalitātes nodrošināšana tiesību aktu projektos ir svarīgs priekšnoteikums normatīvisma mazināšanai, un šī problemātika ir tikusi skarta arī ST spriedumos, norādot uz nepieciešamību nodrošināt likumu paredzamību, stabilitāti un nemainīgumu.³

Ikviens grozījums normatīvajā aktā prasa piepūli ne tikai no valsts pārvaldes un likumdevēja šo tiesību aktu sagatavošanas un pieņemšanas procesā, bet arī no sabiedrības, kurai ar šiem grozījumiem ir jāiepazīstas, lai spētu tos ievērot. Pārāk biežas izmaiņas regulējumā ne tikai mazina indivīdu iespējas apzināties savas tiesības un pienākumus, plānot savu nākotni, bet arī mazina uzticību valstij un apgrūtina iespēju veidot stabilu tiesu praksi. Arī ministrijas attieksme normatīvā regulējuma stabilitātes ievērošanā var būt piemērs pārējām valsts pārvaldes iestādēm sekot normatīvisma mazināšanas labajai praksei, tāpēc normatīvā regulējuma grozījumu biežuma mazināšana, it īpaši ņemot vērā ar pandēmiju saistītos izaicinājumus, būs ministrijas dienas kārtības jautājums.

Cits horizontālais nosacījums stratēģijā norāda uz pētniecības nepieciešamību pirms plānotām izmaiņām jebkurā tiesību nozarē, kas aiz sevis paredz atbilstoša tiesiskā regulējuma sagatavošanu, tomēr ne mazāk svarīgi ir nodrošināt, ka informācija par šī regulējuma būtību, sākotnējās ietekmes izvērtējumu ilgtermiņā ir pieejama visiem tiesību akta lietotājiem. Taču rūpēs par sākotnējās ietekmes izvērtējuma kvalitāti nedrīkst piemirst arī tiesību aktu pēcpārbaudes (*ex-post*) nozīmi ieviestā regulējuma izvērtēšanā, par kuras trūkumu ir norādījusi arī [OECD](https://www.oecd.org/).

- **Tiesību aktu projektu un atzinumu kvalitātes vecināšana:**

atzinumu veidošanas vadlīnijas, kazuistiskā regulējuma mazināšana; steidzamības kārtībā virzāmo tiesību aktu projektu, t.sk. ministrijas virzāmo tiesību aktu projektu, mazināšana; sagatavot priekšlikumus par iespējām ministriem izdot trešajām personām saistošus normatīvos aktus tehniskajos jautājumos.

- **Tiesību aktu sākotnēja ietekmes izvērtējuma kvalitātes un pieejamības uzlabošana:**

proaktīva ministrijas rīcība sabiedrības līdzdalības veicināšanai; iespējamo risinājumu izstrāde un attīstīšana ietekmes izvērtējumu pieejamībai ilgtermiņā; ministriju sadarbības ar oficiālo izdevēju "Latvijas Vēstnesis" pilnveidošana sabiedrības līdzdalības stimulēšanai normatīvo aktu izstrādē; sadarbībā ar neatkarīgajām iestādēm veicināt to izpratni par to izdoto ārējo normatīvo aktu ietekmes izvērtējuma nepieciešamību.

- **Tiesību aktu pēcpārbaudes (*ex-post*) novērtējuma pilnveidošana ministrijā:**

mērķtiecīga un sistēmiska *ex-post* novērtējuma prakse.

³ https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2016/02/2004-03-01_Spriedums.pdf

PIELIKUMI

1. pielikums "Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji"

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
Uzticama tiesu sistēma	Sabiedrības daļa, kas pilnībā vai daļēji uzticas tiesu sistēmai	34% (2020)	55%	Tiesu sistēmas politika
	Uzņēmēju daļa, kas uzskata, ka tiesu un tiesnešu neatkarība ir ļoti liela vai diezgan liela	53% (2021)	65%	Tiesu sistēmas politika
Efektīva tiesu darba organizācija	Lietu izskatīšanas ilgums rajona (pilsētu) tiesās:			Tiesu sistēmas politika
	<ul style="list-style-type: none"> administratīvajās lietās (mēneši) administratīvo pārkāpumu lietās (mēneši) civillietās (mēneši) krimināllietās (mēneši) ELT piekritīgajās komercietās (mēneši) ELT piekritīgajos kriminālprocesos (mēneši) 	<ul style="list-style-type: none"> 9,2 (2021) 4,3 (2021) 7,4 (2021) 6,7 (2021) 2,5⁵ (2021) 2,0⁵ (2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 7 3,0 6 4,7 5,7 4,5 	
	Visa tiesvedības procesa kopējais ilgums (no tiesvedības uzsākšanas līdz galīgajam nolēmumam lietā):			
	<ul style="list-style-type: none"> administratīvajās lietās (mēneši) administratīvo pārkāpumu lietās (mēneši) civillietās (mēneši) krimināllietās (mēneši) 	<ul style="list-style-type: none"> 20,2 (2021) 6,2 (2021) 16,3(2021) 14,1 (2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 20 4,6 16 11,7 	

⁴ Procesuālo tiesību (administratīvo tiesību, administratīvo sodu, krimināltiesību, civiltiesību) jomas politiku raksturo arī tiesu sistēmas politikas rādītāji, jo šīs politikas tiek veidotas un īstenotas ciešā sasaistē

⁵ Dati par 2021.g. deviņiem mēnešiem

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
	Laiks līdz pirmajai tiesas sēdei rajona (pilsētas) tiesās: <ul style="list-style-type: none"> administratīvajās lietās (mēneši) civillietās (mēneši) krimināllietās (mēneši) ELT piekritīgajās komercietās (mēneši) ELT piekritīgajos kriminālprocesos (mēneši) 	<ul style="list-style-type: none"> 5,4 (2021) 4,4 (2021) 2,6 (2021) 2,8⁶ (2021) 1⁶ (2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 5,0 4,0 2,3 2,0 1,5 	Tiesu sistēmas politika
Kvalitatīva un pieejama tiesu sistēma	Atcelto spriedumu īpatsvars % apelācijas un kasācijas instancē: <ul style="list-style-type: none"> administratīvajās lietās civillietās krimināllietās ELT piekritīgajās komercietās ELT piekritīgajos kriminālprocesos 	<ul style="list-style-type: none"> 20,1 (2021) 22,6 (2021) 12,7 (2021) n/d (2021) n/d (2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 18,0 22,0 11,0 10,0 10,0 	Tiesu sistēmas politika
	Elektroniski iesniegto pieteikumu īpatsvars civillietās (%)	1,02 (2021)	50%	Tiesu sistēmas politika
	Attālināti novadīto tiesas procesu īpatsvars % no visiem mutvārdu procesiem: <ul style="list-style-type: none"> administratīvajās lietās civillietās krimināllietās 	<ul style="list-style-type: none"> 16 (2021) 8 (2021) 21 (2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 20,0 10 23 	Tiesu sistēmas politika

⁶ Dati par 2021.g. deviņiem mēnešiem

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
	Apmierinātība ar sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību (%)	83 (2020)	85	Tiesu sistēmas politika
Digitalizēta tiesu sistēma	TA e-pārvaldes indekss	53 (2019)	75	Tiesu sistēmas politika
	Elektronisko lietu īpatsvars (%): <ul style="list-style-type: none"> • kriminālprocesā • administratīvo pārkāpumu lietās 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 (2021) • 24 (2021) 	<ul style="list-style-type: none"> • 60 • 60 	Tiesu sistēmas politika
	Elektroniskā formā reģistrēto tiesvedības lietu materiālu skaits	0 (2021)	500 000	Tiesu sistēmas politika
	E-lietas projekta ietvaros ieviesto elektronisko pakalpojumu izmantošanas gadījumu skaits gadā	0 (2021)	70 000	Tiesu sistēmas politika
Sabiedrības informētība par savām tiesībām un pienākumiem pieaug	Piemēroto personas datu aizsardzības korektīvo pasākumu īpatsvars pret kopējo personas datu apstrādes pārbaužu skaitu (%)	20 (2020)	10	Konstitucionālo tiesību politika
	Konstatēto valsts valodas lietojuma pārkāpumu īpatsvars pret kopējo veikto pārbaužu skaitu (%)	19 (2020)	15	Konstitucionālo tiesību politika
	Kopējais VSIA "Latvijas Vēstnesis" informatīvās platformas reālo lietotāju skaits vidēji gadā (%) no kopējās Latvijas interneta lietotāju auditorijas	>25 (2020)	≥25	Konstitucionālo tiesību politika
	Lietotāju aptaujās apmierinātības rādītājs ar VSIA "Latvijas Vēstnesis" sniegtajiem pakalpojumiem skalā no 1 līdz 4, kur 4 ir vislabākais vērtējums	>3,2 (2020)	≥3,2	Konstitucionālo tiesību politika

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
Palielinās izpratne un informētība par administratīvo procesu	Saņemto administratīvo lietu skaits pirmajā tiesu instancē kopā (gadā)	1844 (2019)	1800	Administratīvo tiesību politika
Palielinās personu un iestāžu izpratne par noteikto administratīvo prasību īstenošanu	Lietu skaits, kurās piemērots administratīvais sods (galīgais nolēmums)	300551 (2021)	293 500	Administratīvo sodu politika
	Pilnībā atcelto un grozīto nolēmumu skaits	3650 (2021)	2650	Administratīvo sodu politika
	Personu skaits, kas izdarījušas administratīvo pārkāpumu un ir sodītas	232692 (2021)	225 800	Administratīvo sodu politika
	Uzsākto administratīvā pārkāpuma procesu skaits	328031 (2021)	321 000	Administratīvo sodu politika
	Nepilngadīgo personu īpatsvars, kas izdarījušas administratīvo pārkāpumu	8,3 (2021)	8,1	Administratīvo sodu politika
	Nepilngadīgajiem piemēroto audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu īpatsvars (%) no visiem piemērotajiem administratīvajiem sodiem	49 (2021)	70 (2024)	Administratīvo sodu politika
	Administratīvi sodīto nepilngadīgo īpatsvars (%), kuriem piemēroti audzinoša rakstura piespiedu līdzekļi	46 (2021)	86 (2024)	Administratīvo sodu politika
Personai garantētas tās tiesības taisnīgā, samērīgā un efektīvā kriminālprocesā	Lēmumu par kaitējuma atlīdzību privātpersonai, kas tai nodarīts kriminālprocesā iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesiskas vai nepamatotas rīcības dēļ, skaits	27 (2020)	30 (2024)	Krimināltiesību politika

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
Nodrošināta cietušo personu tiesību aizsardzība	Cietušo personu apmierinātība (%) ar procesa virzītāja sadarbību nepieciešamās informācijas un dokumentu saņemšanā	68 (2020)	90	Krimināltiesību politika
Ar brīvības atņemšanu notiesātie mērķtiecīgi iesaistīti resocializācijas pasākumos soda izpildes laikā	Veikts sākotnējais riska un vajadzību novērtējums (%)	100 (2020)	100	Kriminālsodu izpildes politika
	Veikts kārtējais riska un vajadzību novērtējums (%)	100 (2020)	100	Kriminālsodu izpildes politika
	Notiesāto personu īpatsvars, kuri saņem pilnu individuālajā resocializācijas plānā paredzēto resocializācijas vajadzību risināšanu (%)	72 (2020)	80	Kriminālsodu izpildes politika
	Notiesāto īpatsvars, kas iesaistīts sociālās uzvedības korekcijas programmās (%)	6,2 (2020)	10	Kriminālsodu izpildes politika
	Notiesāto īpatsvars, kas sekmīgi pabeiguši sociālās uzvedības korekcijas programmas (% no iesaistītajiem)	52 (2020)	65	Kriminālsodu izpildes politika
Notiesātie un probācijas klienti pēc kriminālsoda izpildes beigām iesaistās	Legāli nodarbināto bijušo ieslodzīto skaits 12 mēnešu laikā pēc atbrīvošanas (%)	n/d	40	Kriminālsodu izpildes politika
	Legālajā nodarbinātībā iesaistīto probācijas klientu īpatsvara pieaugums (%)	12 (2021)	17	Kriminālsodu izpildes politika

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
nodarbināmībā un aktīvi iekļaujas sabiedrībā	Brīvības atņemšanas iestādēs nodarbināto īpatsvars (%)	35,2 (2020)	40	Kriminālsodu izpildes politika
Korekcijas dienestu darbiniekiem ir moderni un piemēroti apstākļi efektīvai darba uzdevumu veikšanai	Izveidoto darba vietu skaits jaunajā Liepājas cietumā	-	450	Kriminālsodu izpildes politika
	Darbību uzsācis leVP Mācību centrs jaunās telpās	-	1	Kriminālsodu izpildes politika
	Kopējais e-risinājumu skaits leVP	2 (2021)	8	Kriminālsodu izpildes politika
	E-indekss VPD	39 (2019)	56	Kriminālsodu izpildes politika
Komerccarbības vide ir pieejama un inovatīva	Sekmīgi pabeigto tiesiskās aizsardzības procesu īpatsvars pret izbeigtajiem tiesiskās aizsardzības procesiem	16 (2021)	30	Komerctiesību politika
	Nodrošināto kreditoru prasījumu atgūšanas radītāji (<i>recovery rate</i>) (centi no viena <i>euro</i>)	44 (2021)	- ⁷	Komerctiesību politika
	Elektroniskās maksātnespējas uzskaites sistēmas e-pakalpojuma lietotāju skaits	404 (2021)	pieaug	Komerctiesību politika
	Elektroniski saņemtie pieteikumi reģistrācijas pakalpojumu saņemšanai UR (%)	67 (2020)	100	Komerctiesību politika

⁷ Metodoloģija šim rādītājam vēl tiks izstrādāta, līdz ar to vērtības pagaidām netiek prognozētas, bet rādītājs ir nozīmīgs politikas novērtēšanai, tāpēc stratēģijā tas tiek iekļauts. Mērķa vērtību plānots noteikt pēc tam, kad būs pieņemts īstenošanas akts, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija direktīvas (ES) 2019/1023 par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 (Direktīva par pārstrukturēšanu un maksātnespēju) (Dokuments attiecas uz EEZ.) 29. panta 7. punktā, vienlaikus ievērojot arī minētā panta 6. punktā noteiktos termiņus.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
Uzticami, pieejami un ērti lietojami dati komercdarbības jomā	UR datu apmaiņas servisu (API) izsaukumu skaits gadā (milj.)	5 (2021)	10	Komerctiesību politika
	Valsts reģistru un tīmekļvietņu apmeklējumu skaits: <ul style="list-style-type: none"> UR informācijas tīmekļvietnes skatījumu skaits gadā Patentu valdes tīmekļvietnes www.lrpv.gov.lv apmeklējumu skaits gadā Datubāzu apmeklējumu skaits Patentu valdes tīmekļvietnē: <ul style="list-style-type: none"> Preču zīmju datu bāzes Izgudrojumu datubāzes Dizainparaugu datu bāzes 	<ul style="list-style-type: none"> 1 370 000 (2021) 282 230 (2020) <ul style="list-style-type: none"> 16 904 (2020) 3 177 (2020) 1 094 (2020) 	<ul style="list-style-type: none"> 1 370 000 290 000 <ul style="list-style-type: none"> 18 000 3 200 1 100 	Komerctiesību politika
Aktualizēti, kvalitatīvi un pieejami nekustamā īpašuma dati	VVDZ ierakstīto īpašumu skaits: <ul style="list-style-type: none"> VVDZ ierakstīto īpašumu īpatsvars (%) no visiem īpašumiem, kas kā īpašumi reģistrēti NĪVK IS; publisko personu VVDZ ierakstīto īpašumu īpatsvars (%) no visiem tai reģistrētiem piekritīgajiem īpašumiem NĪVK IS; privāto personu VVDZ ierakstīto īpašumu īpatsvars (%) no visiem tai reģistrētiem piekritīgajiem īpašumiem NĪVK IS 	<ul style="list-style-type: none"> 91% (2021) 75% (2021) 95% (2021) 	<ul style="list-style-type: none"> 92% 76% 96% 	Nekustamā īpašuma tiesību politika
Aktualizēti dati Latvijas Atvērto datu portālā	Atvērto datu kopu skaits	15 (2021)	18	Nekustamā īpašuma tiesību politika

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
Vienkāršoti pakalpojumi nekustamā īpašuma tiesību politikas jomā	Uzlabotu pakalpojumu skaits	11 (2021)	18	Nekustamā īpašuma tiesību politika
Proaktīvi īstenota tieslietu nozares starptautiskā sadarbība	Ārvalstu sadarbības projektu skaits	38 (2020)	42	Starptautisko un ES tiesību politika
	Kopējais ārvalstu finanšu instrumentu projektu līdzekļu īpatsvars kopējā ministrijas budžetā	2,1% (2020)	0.1% ⁸ (2024)	Starptautisko un ES tiesību politika
	LV ievēlēto vai iecelto ekspertu īpatsvars (%) ES un starptautiskās organizācijās	15 (2021)	16	Starptautisko un ES tiesību politika
Nodrošināta ES tiesību aktu kvalitatīva pārņemšana	Termiņā pārņemto ES tiesību aktu (direktīvas un regulas) īpatsvars (%)	82% (2020)	85%	Starptautisko un ES tiesību politika
	EST noteikto finansiālo sankciju apmērs (EUR)	0 (2020)	0	Starptautisko un ES tiesību politika

⁸ Mērķa vērtība noteikta saskaņā ar budžeta prognozēm 2022.-2024. g. Šeit neatspoguļojas informācija par to ES fondu un Atveseļošanās un noturības mehānisma projektu finansējumu, kas ir vēl plānošanas stadijā.

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
	EK ierosināto pārkāpumu procedūru skaits par nesavlaicīgu ES tiesību aktu pārņemšanu	28 (2021)	18	Starptautisko un ES tiesību politika
	Latvijas tiesu lūgto prejudiciālo nolēmumu skaits	15 (2020)	20	Starptautisko un ES tiesību politika
Kvalitatīvi sniegta un vadīta LV pārstāvība EST	Latvijas dalība EST tiesvedībā esošās lietās (skaits)	27 (2020)	30	Starptautisko un ES tiesību politika
	Latvijas paustās nostājas atbilstība pieņemtajiem tiesas spriedumiem	36% (2020)	55%	Starptautisko un ES tiesību politika
Samazinās nepilngadīgo prettiesiska rīcība un bērnu tiesību aizskāruma gadījumi	Nepilngadīgo personu īpatsvars, kas izdarījušas likumpārkāpumu: <ul style="list-style-type: none"> • administratīvos pārkāpumus; • noziedzīgus nodarījumus 	<ul style="list-style-type: none"> • 8,3 (2021) • 5,2 (2018) 	<ul style="list-style-type: none"> • 8,1 • 3 	Bērnu tiesību politika
	Nepilngadīgajiem piemēroto audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu īpatsvars (%) pret visiem piemērotajiem administratīvajiem sodiem	49 (2021)	70 (2024)	Bērnu tiesību politika
	Lēmumu īpatsvars (%) par izmaksas izbeigšanu no Uzturlīdzekļu garantiju fonda sakarā ar to, ka pats vecāks sācis nodrošināt bērnu ar uzturlīdzekļiem	8,7 (2020)	15	Bērnu tiesību politika
	Bērnu skaits, kuriem izmaksāti uzturlīdzekļi	46 399 (2020)	45 000	Bērnu tiesību politika

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
Atbalsts ģimenes strīdu risināšanā	Mediāciju konsultāciju skaits lietās, kas izriet no ģimenes strīdiem, kur sniegts valsts atbalsts mediācijas pakalpojuma izmantošanā.	300 (2021)	400 (2024)	Bērnu tiesību politika
Skmēta normatīvo aktu kvalitāte	Steidzamības kārtībā izskatīšanai MK virzīto ministrijas projektu īpatsvars (%) no kopējā skaita	40 ⁹ (2020)	≤ 20 ¹⁰	Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika
	Tiesību aktu projektu skaits, par kuriem NVO izteikušas viedokli, (% no kopējā skaita)	52 (2020)	≥ 50	Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika
	Tiesību aktu īpatsvars kalendārā gada ietvaros, kuri grozīti 12 mēnešu laikā pēc izdošanas (%):			Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika
	<ul style="list-style-type: none"> • likumi; • MK noteikumi 	<ul style="list-style-type: none"> • 0 (2019) • 12,0 (2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • < 10 • < 10 	
	Tiesību aktu īpatsvars kalendārā gada ietvaros, kuri atkārtoti grozīti 12 mēnešu laikposmā (%)			
<ul style="list-style-type: none"> • likumi; • MK noteikumi 	<ul style="list-style-type: none"> • 56,0 (2019) • 37,0 (2019) 	<ul style="list-style-type: none"> • < 30 • < 30 		
Stabila VSIA "Latvijas Vēstnesis" informatīvās platformas lietotāju	Kopējais VSIA "Latvijas Vēstnesis" informatīvās platformas reālo lietotāju skaits vidēji gadā (%) no kopējās Latvijas interneta lietotāju auditorijas	>25 (2020)	≥25	Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika

⁹ Dati par visu valsts pārvaldi kopā

¹⁰ Mērķa vērtība TM steidzamības kārtībā virzīto projektu īpatsvaram

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Faktiskā vērtība	Mērķa vērtība (2026)	Politika, kuru ietekmē rādītājs ⁴
dinamika un sniegto pakalpojumu apmierinātība	Lietotāju aptaujās apmierinātības rādītājs ar VSIA "Latvijas Vēstnesis" sniegtajiem pakalpojumiem skalā no 1 līdz 4, kur 4 ir vislabākais vērtējums.	>3,2 (2020)	≥3,2	Tiesību aktu kvalitātes un pieejamības politika

2. pielikums "Tieslietu resora budžeta programmas"

Ministrijas finansējums tiek pārvaldīts astoņās¹¹ budžeta programmās.

Programmas/ apakšprogrammas nosaukums	Iestāde/ budžeta programmas/ apakšprogrammas izpildītājs
03.00.00. Tiesu sistēma	
03.01.00. Tiesu administrēšana	Tiesu administrācija
03.02.00. Apgabaltiesas un rajonu (pilsētu) tiesas	Tiesu administrācija
03.03.00. Juridiskās palīdzības nodrošināšana	Juridiskās palīdzības administrācija
03.04.00. Tiesu ekspertīžu veikšana	Valsts tiesu ekspertīžu birojs
03.05.00. Atlīdzība tiesu izpildītājiem par izpildu darbībām	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
03.06.00. Zaudējumu atlīdzība nepamatoti aizturētajām, arestētajām un notiesātajām personām	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
03.07.00. Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrēšana	Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija
03.08.00. Uzturlīdzekļu garantiju fonds	Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija
04.00.00. Kriminālsodu izpilde	
04.01.00. Ieslodzījuma vietas	Ieslodzījuma vietu pārvalde
04.02.00. Ieslodzījuma vietu būvniecība	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
04.03.00. Probācijas īstenošana	Valsts probācijas dienests
06.00.00. Komerctiesību politikas īstenošana	
06.01.00. Juridisko personu reģistrācija	Uzņēmumu reģistrs
06.03.00. Maksātnespējas procesa pārvaldība	Maksātnespējas kontroles dienests
06.04.00. Darbinieku prasījumu garantiju fonds	Maksātnespējas kontroles dienests
06.05.00. Maksātnespējas procesa izmaksas	Maksātnespējas kontroles dienests
07.00.00. Nekustamā īpašuma tiesību politikas īstenošana	Valsts zemes dienests
09.00.00. Konstitucionālo tiesību politikas īstenošana	
09.01.00. Valsts valodas aizsardzība	Valsts valodas centrs
09.02.00. Fizisko personu datu aizsardzība	Datu valsts inspekcija
09.03.00. Dotācija Latvijas Politiski represēto apvienībai	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
09.04.00. Valsts nozīmes pasākumu norises nodrošināšana starptautiskas nozīmes svētvietā Aglonā	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
09.05.00. Dotācija reliģisko organizāciju darbības nodrošināšanai	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
09.07.00. Oficiālās publikācijas un tiesiskās informācijas nodrošināšana	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
10.00.00. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts
43.00.00. Satversmes aizsardzība	Satversmes aizsardzības birojs
97.00.00. Nozaru vadība un politikas plānošana	Tieslietu ministrijas centrālais aparāts

¹¹ Izņemot ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanas budžeta programmas.

Tieslietu ministrijas resursu vadības kartes

Budžeta programmas un ministrijas definētie darbības virzieni savstarpēji ir strukturējami astoņās resursu vadības kartēs ar šādu resursu apjomu:

TIESU SISTĒMAS ATTĪSTĪBA	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	150 075 290	147 921 798	147 732 538
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	2 342	2 339	2 339
03.01.00 Tiesu administrēšana	5 148 166	4 970 340	4 963 340
	96	96	96
03.02.00 Apgabaltiesas un rajonu (pilsētu) tiesas	75 679 914	75 066 881	74 920 742
	2 112	2 116	2 116
03.03.00 Juridiskās palīdzības nodrošināšana	4 371 687	4 450 095	4 450 095
	34	34	34
03.04.00 Tiesu ekspertīžu veikšana	1 622 970	1 618 470	1 618 470
	54	54	54
03.05.00 Atlīdzība tiesu izpildītājiem par izpildu darbībām	145 553	145 553	145 553
	-	-	-
03.06.00 Zaudējumu atlīdzība nepamatoti aizturētajām, arestētajām un notiesātajām personām	84 820	84 820	84 820
	-	-	-
03.07.00 Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrēšana	1 270 963	1 695 963	1 695 963
	39	39	39
03.08.00 Uzturlīdzekļu garantiju fonds	59 829 195	59 829 195	59 829 195
	-	-	-
63.07.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	1 357 185	-	-
	7	-	-
70.10.00 Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	353 402	33 749	13 140
	-	-	-
70.21.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)	211 435	26 732	11 220
	-	-	-

KRIMINĀLSODU IZPILDE	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	83 645 709	109 193 149	164 212 875
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	2 898	2 898	2 898
04.01.00 Ieslodzījuma vietas	57 681 959	57 572 515	62 750 052
	2 479	2 479	2 479
04.02.00 Ieslodzījuma vietu būvniecība	6 158 652	39 396 846	90 193 596
	-	-	-
04.03.00 Probācijas īstenošana	11 190 503	11 190 503	11 190 503
	419	419	419

KRIMINĀLSODU IZPILDE	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
63.07.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	1 924 263	-	-
	-	-	-
71.06.00 Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētie projekti	6 690 332	1 033 285	78 724
	-	-	-

KOMERCTIESĪBU POLITIKA	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	11 146 249	10 530 538	10 421 638
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	243	243	243
06.01.00 Juridisko personu reģistrācija	5 315 979	4 806 132	4 697 232
	177	177	177
06.03.00 Maksātnespējas procesa pārvaldība	1 729 000	1 723 148	1 723 148
	66	66	66
06.04.00 Darbinieku prasījumu garantiju fonds	3 997 703	3 997 703	3 997 703
	-	-	-
06.05.00 Maksātnespējas procesa izmaksas	4 266	3 555	3 555
	-	-	-
70.10.00 Citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	61 594	-	-
	-	-	-
70.21.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)	37 707	-	-
	-	-	-

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA TIESĪBU POLITIKA	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	18 012 004	17 809 888	17 559 888
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	698	698	698
07.00.00 Nekustamā īpašuma tiesību politikas īstenošana	18 012 004	17 809 888	17 559 888
	698	698	698

KONSTITUCIONĀLO TIESĪBU POLITIKA	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	5 003 999	4 936 731	4 936 731
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	78	78	78
09.01.00 Valsts valodas aizsardzība	1 132 080	1 130 080	1 130 080
	43	43	43
09.02.00 Fizisko personu datu aizsardzība	1 502 954	1 498 686	1 498 686
	35	35	35
09.03.00 Dotācijas Latvijas Politiski represēto apvienībai	38 000	38 000	38 000

KONSTITUCIONĀLO TIESĪBU POLITIKA	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
	-	-	-
09.04.00 Valsts nozīmes pasākumu norises nodrošināšana starptautiskas nozīmes svētvietā Aglonā	65 162	65 162	65 162
	-	-	-
09.05.00 Dotācija reliģiskajām organizācijām, biedrībām un nodibinājumiem	84 800	84 800	84 800
	-	-	-
09.07.00 Oficiālās publikācijas un tiesiskās informācijas nodrošināšana	2 181 003	2 120 003	2 120 003
	-	-	-

NOZARU VADĪBA UN POLITIKAS PLĀNOŠANA	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	7 439 512	7 334 355	7 359 737
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	222	222	222
97.00.00. Nozaru vadība un politikas plānošana	7 176 036	7 076 774	7 076 774
	218	218	218
	1	-	-
70.09.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	36 160	49 560	49 652
	-	-	-
71.06.00 Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētie projekti	227 316	208 021	233 311
	4	4	4

SATVERSMES AIZSARDZĪBA	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	43 343 182	20 566 156	14 785 761
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	-	-	-
43.00.00 Satversmes aizsardzība	43 340 874	20 562 993	14 782 592
	-	-	-
70.09.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	2 308	3 163	3 169
	-	-	-

NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU KONFISKĀCIJAS FONDS	2022. gada projekts	2023. gada prognoze	2024. gada prognoze
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	1	1	1
10.00.00 Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds	2 000 000	2 000 000	2 000 000
	1	1	1